

Esopo

Fabulae

La comadreja y las gallinas

αἴλουρος ἀκούσας ὅτι ἐν τινὶ ἐπαύλει ὄρνεις νοσοῦσι, σχηματῖσας¹ ἑαυτὸν εἰς ἰατρὸν καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης πρόσφορα ἀναβαλὼν ἐργαλεῖα παρεγένετο καὶ στὰς πρὸ τῆς ἐπαύλεως ἐπυνθάνετο αὐτῶν², πῶς ἔχοιεν³. αἱ δὲ ὑποτυχοῦσαι⁴, καλῶς, ἔφασαν, ἐὰν⁵ σὺ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγῆς⁶.

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ τοὺς φρονίμους οὐ λανθάνουσι κὰν⁷ τὰ μάλιστα χρηστότητα ὑποκρίνωνται⁸.

Esopo, *Fabulae*, 7.1

¹ Part. Aor. Nom. Sg. Masc. de σχηματίζω, “fingir”.

² πυνθάνομαι + gen, “preguntar a alguien”.

³ Interrogativa indirecta con optativo oblicuo.

⁴ Part. Aor. Nom. Pl. Fem. de ὑποτυγχάνω, “responder”.

⁵ ἐὰν + subjuntivo, condicional eventual, “en el caso de que, si..”

⁶ 2ª Pers. Sg. De Pres. Subj. Act. de ἀπαλλάγω, “irse, alejarse”.

⁷ καὶ + ἄν con subjuntivo tiene valor concesivo “incluso si, aunque”.

⁸ 3ª Pers. Pl. Pres. Subj. de ὑποκρίνομαι, “fingir”.

El viejo y la muerte

γέρων ποτὲ ξύλα κόψας¹ καὶ ταῦτα φέρων πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. διὰ δὲ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ ἀποθέμενος² τὸ φορτίον τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου φανέντος³ καὶ πυθομένου⁴, δι' ἣν αἰτίαν⁵ αὐτὸν ἐπεκαλεῖτο, ἔφη "ἵνα τὸ φορτίον ἄρῃς⁶."

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλοζωεῖ⁷, κἂν⁸ δυστυχεῖ λίαν.

Esopo, *Fabulae* 60.1

¹ Part. Aor. Act. Nom. Sg. Masc. de κόπτω, "cortar".

² Part. Aor. Med. Nom. Sg. Masc. de ἀποτίθημι. Con τὸ φορτίον, "desprenderse de la carga".

³ Genitivo absoluto, "Apareciéndose la Muerte".

⁴ Genitivo absoluto, "y preguntándole..."

⁵ αἰτίαν δι' ἣν, "la razón por la cual..."

⁶ 2ª Pers. Sg. Pres. Subj. de αἰρέω. Con ἵνα, "para que cojas..."

⁷ "ama la vida".

⁸ "aunque"

El campesino y la serpiente

γεωργός τις χειμῶνος ὥρα, ὄφιν εὐρών¹ ὑπὸ κρύους πεπηγότα², τοῦτον ἐλεήσας καὶ λαβὼν ὑπὸ κόλπον ἔθετο³. θερμανθείς⁴ δὲ ἐκεῖνος καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἰδίαν φύσιν ἔπληξε⁵ τὸν εὐεργέτην καὶ ἀνεῖλε⁶. ὁ δὲ θνήσκων ἔλεγε· “δίκαια πάσχω τὸν πονηρὸν οἰκτείρας⁷”.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἀμετάθετοι⁸ εἰσιν αἱ πονηρίαι, κἄν τὰ μέγιστα φιλανθρωπεύονται⁹.

Esopo, *Fabulae* 62

¹ Part. Aor. Nom. Sg. Masc. de εὐρίσκω, “hallar, encontrar”.

² Part. Perf. Acus. Sg. Masc. de πήγνυμι, “helada por el frío”.

³ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. de τίθημι, “puso”.

⁴ Part. Aor. Pas. Nom. Sg. Masc. de θερμαίνω, “una vez que cogió calor”.

⁵ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. de πλήσσω, “picó, hirió”.

⁶ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. de ἀναιρέω, “se quitó de enmedio”.

⁷ Part. Aor. Nom. Sg. Masc. de οἰκτείρω, “al compadecer”.

⁸ “inmutables, que no cambian”.

⁹ “sean tratados con humanidad”.

La rana y la zorra

ὄντος ποτὲ βατράχου¹ ἐν τῇ λίμνῃ καὶ τοῖς ζώοις πᾶσιν
ἀναβοήσαντος². “ἐγὼ ἰατρὸς εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων³”, ἀλώπηξ
ἀκούσασα ἔφη· “πῶς σὺ ἄλλους σώσεις, σαυτὸν⁴ χωλὸν⁵ ὄντα μὴ
θεραπεύων”.

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ παιδείας ἀμήητος ὑπάρχων⁶ πῶς⁷ ἄλλους
παιδεῦσαι δυνήσεται;

Esopo, *Fabulae* 69^a

¹ Genitivo Absoluto.

² Genitivo Absoluto.

³ “De los remedios medicinales”.

⁴ σεαυτόν.

⁵ “Débil, imperfecto”.

⁶ “el que es profano, desconocedor..”

⁷ ἵκόμο..?

La perra que llevaba un trozo de carne

κύων κρέας ἔχουσα ποταμὸν διέβαινε· θεασαμένη δὲ τὴν ἑαυτῆς σκιὰν
κατὰ τοῦ ὕδατος ὑπέλαβεν³ ἑτέραν κύνα εἶναι μείζον κρέας ἔχουσαν.
διόπερ ἀφεῖσα⁴ τὸ ἴδιον ὥρμησεν ὡς τὸ ἐκείνης ἀφαιρησομένη. συνέβη⁵
δὲ αὐτῇ ἀμφοτέρων στερηθῆναι⁴, τοῦ μὲν μὴ ἐφικομένη⁵, διότι μηδὲν
ἦν, τοῦ δέ, διότι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παρεσύρη⁶.

πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην ὁ λόγος εὐκαιρος.

Esopo, *Fabulae* 136.1

¹ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. de ὑπολαμβάνω, “creer”.

² Part. Aor. Nom. Sg Fem. de ἀφίημι, “soltar”.

³ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. de συμβαίνω, aquí “suceder”.

⁴ Inf. Aor Pas. de στερέω + gen, “perder ambos”. ἀμφοτέρων explica τοῦ μὲν.. τοῦ δέ..

⁵ Part. Aor. Dat. Sg. Fem. de ἐφικνέομαι, “encontrar”.

⁶ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind Pas. de παρασύρω, “llevarse (un río)”.

El niño que se ahogaba

παῖς ποτε λουόμενος ἐν τινι ποταμῷ ἐκινδύνευσεν ἀποπνιγῆσαι¹. ἰδὼν δὲ τινα ὄδοιπόρον τοῦτον ἐπὶ βοήθειαν ἐφώνει. ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδί ὡς τολμηρῷ². τὸ δὲ μειράκιον εἶπε πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ νῦν μοι βοήθει³, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμφου⁴.

ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἀφορμὴν καθ' ἑαυτῶν διδόντας⁵ ἀδικεῖσθαι⁶.

Esopo, *Fabulae*, 230.1

¹ Inf. Aor. de ἀποπνίγω, “ahogarse”.

² “Por atrevido”.

³ 2^a Pers. Sg. Imper. Pres. de βοηθέω, “ayuda”.

⁴ 2° Pers. Sg. Imper. Pres. de μέμφομαι, “reprender”. σωθέντι μέμφου: “reprende al que has salvado”.

⁵ πρὸς τοὺς.. διδόντας ἀφορμὴν.

⁶ καθ' ἑαυτῶν ἀδικεῖσθαι: “contra ellos mismos para que se les injurie”.

Zeus y la Serpiente

τοῦ Διὸς γάμους ποιοῦντος¹, πάντα τὰ ζῶα ἤνεγκαν² δῶρα, ἕκαστον
κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. ὄφις δ' ἔρπων³ ῥόδον λαβῶν ἐν τῷ στόματι
ἀνέβη⁴, ἰδὼν δ' αὐτὸν ὁ Ζεὺς εἶπε· “τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα
λαμβάνω, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐ λαμβάνω”.

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τῶν πονηρῶν αἱ χάριτες φοβεραὶ εἰσιν.

Esopo, *Fabulae*, 248

¹ Genitivo Absoluto.

² 3ª Pers. Pl. Aor. Ind. Act. de φέρω, “llevar”.

³ Part. Pres. Act. Nom. Sg. Masc. de ἔρπω, “arrastrarse, deslizarse”.

⁴ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. Act. de ἀναβαίνω, subió a la tribuna (ante Zeus).

De gansos y grullas

χῆνες καὶ γέρανοι τὸν αὐτὸν λειμῶνα ἐνέμοντο. ἐπιφανέντων δὲ αὐτοῖς θηρευτῶν¹ αἱ μὲν γέρανοι ἔλαφραὶ οὔσαι ἀπέπτησαν², οἱ δὲ χῆνες μείναντες διὰ τὸ βᾶρος τῶν σωμάτων συνελήφθησαν³. οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐπὰν στάσις ἐν πόλει γένηται⁴, οἱ μὲν πένητες εὐπρόφοροι ὄντες⁵ ῥαδίως ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν σφύζονται, οἱ δὲ πλούσιοι διὰ τὴν τῶν ὑπαρχόντων⁶ ὑπερβολὴν μένοντες πολλάκις δουλεύουσιν.

Esopo, *Fabulae* 256,1

¹ Genitivo Absoluto: “Apareciéndoles de pronto los cazadores...”.

² 3^a Pers. Pl. Aor. Ind de ἀποπέτομαι, “se fueron volando”.

³ 3^a Pers. Pl. Aor. Ind. Pas. de συλλαμβάνω, “fueron cogidos”.

⁴ ἐπὰν στάσις ἐν πόλει γένηται: “cuando se produce un revuelta en la ciudad”.

⁵ εὐπρόφοροι ὄντες: “que se desplaza con facilidad”.

⁶ τῶν ὑπαρχόντων: “de sus bienes”.

La liebre y la tortuga

χελώνη καὶ λαγῶδες περὶ ὀξύτητος ἤριζον. καὶ δὴ προθεσμίαν
στήσαντες¹ τοῦ τόπου ἀπηλλάγησαν². ὁ μὲν οὖν λαγῶδες διὰ τὴν
φυσικὴν ὠκύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου πεσὼν³ παρὰ τὴν ὁδὸν
ἐκοιμᾶτο. ἡ δὲ χελώνη συνειδυῖα⁴ ἑαυτῇ βραδύτητα οὐ διέλιπε⁵
τρέχουσα καὶ οὕτω κοιμώμενον τὸν λαγῶν παραδραμοῦσα⁶ ἐπὶ τὸ
βραβεῖον τῆς νίκης ἀφίκετο⁷.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις φύσιν ἀμελοῦσαν πόνος ἐνίκησεν.

Esopo, *Fábulas* 254.1

¹ Part. Aor. Nom. Pl. de ἵστημι. Se refiere a χελώνη καὶ λαγῶδες. Con προθεσμίαν, “fijar un día”.

² 3ª Pl. Aor. Ind. Act. de ἀπαλλάσσω: salir (de, + gen.).

³ Part. Aor. Nom. Sg. de πίπτω: “echarse, tenderse”.

⁴ Part. Nom. Sg. Fem de σύνοιδα. Se refiere a ἡ χελώνη: “concedora”.

⁵ 3ª Sg. Aor. Ind. Act. de διαλείπω. Con τρέχουσα, “dejar de correr”.

⁶ Part. Aor. Nom. Sg. Fem de παρατρέχω, “pasar corriendo”.

⁷ 3ª Sg. Aor. Ind. Act. de ἀφικνέομαι, “llegar, alcanzar”.

El cuervo enfermo

κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρί· μήτερ, εὐχου τῶ θεῶ καὶ μὴ θρήνει¹. ἡ δ'
ὑπολαβοῦσα² ἔφη· τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας
ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη³;

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες οὐδένα φίλον
ἐν ἀνάγκῃ εὐρήσουσιν.

Esopo, *Fábula* 288.1

¹ 2° Pers. Sg. Imp. Pres. de θρηνέω, “lamentarse”.

² Part. Aor. Nom. Sg. Fem. de ὑπολαμβάνω, “responder”.

³ 3ª Pers. Sg. Aor. Ind. Act. de κλέπτω, “robar”.